

BIG RIVER HARP



دوره

گام به گام سازدهنی بلوز

نویسنده: استیو بیکر
ترجمه: بنیامین فسائی

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز



سرشناسه: بیکر؛ استیو ۱۹۵۳ م
عنوان و نام پدیدآور: دوره گام به گام سازدهنی بلوز / نویسنده استیو بیکر؛ ترجمه بنیامین فسایی
مشخصات نشر: کتاب نارون ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۳۹ ص
شابم: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۲۱-۷۳-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: سازدهنی روش های نوازندگی
موضوع: big river harp: step by step: bluse harp course
موضوع: سازدهنی - آموزش
موضوع: harmonica—instruction and study
شناسه افزوده: بنیامین فسایی ۱۳۵۹ مترجم
رده بندی کنگره: MT۶۸۲/۳
رده بندی دیویی: ۷۸۹/۸۲
شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۶۱۲۰۳



انتشارات کتاب نارون

دوره گام به گام سازدهنی بلوز

استیو بیکر

ترجمه: بنیامین فسایی

لیتوگرافی؛ چاپ و صحافی: کهربا

چاپ دوم ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابم: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۲۱-۷۳-۲

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید، بن بست توحید
پلاک ۴ واحد ۳ تلفن: ۶۶۴۶۸۵۷۲

فهرست

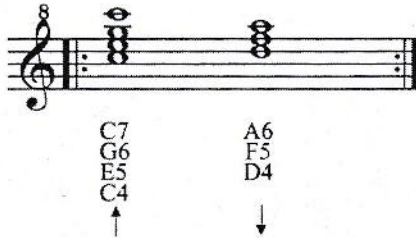
۶	فصل ۱ مقدمه طرح تئال
۱۱	فصل ۲ نُت‌های تک‌صدایی مسدود کردن به وسیلهٔ زبان جمع کردن لب
۱۷	فصل ۳ وزش سوتِ غمگین را بشنو... کُرْس هارپ
۲۱	فصل ۴ بلوز چیست؟
۲۵	فصل ۵ گام‌های کُرْس هارپ
۲۸	فصل ۶ کُرْس هارپ در آوازاها: ریفاها و نُت‌های دوتایی
۳۲	فصل ۷ بند کردن چگونه انجامش بدهیم؟

این آکورد همیشه تُنیکِ تُنالیتَه سازدهنی است که در اینجا در دو ماژور کوک شده است (دو، می، سل، دو). اگر تمامی سوراخ‌های ۴ الی ۶ را به داخل بکشید (دَم)، یک آکوردِ رِ مینور بدست می‌آورید.



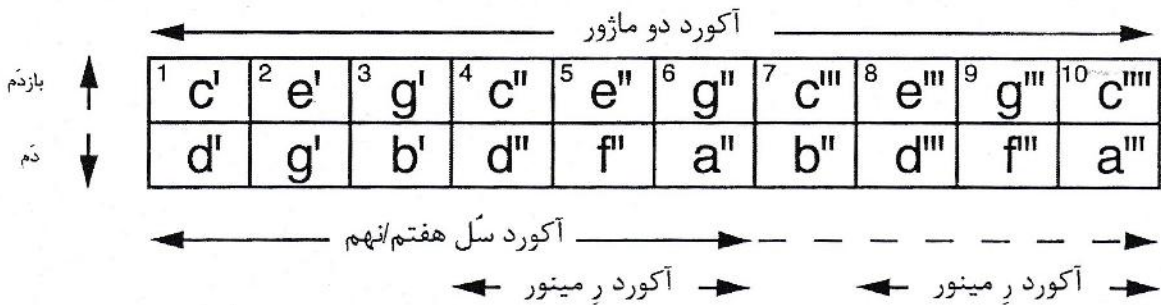
قطعه ۳

آکوردهای بازدم و دم، اکتاو وسط



تنها سه سوراخِ آزاد در هر دو اکتاوهای بالا و پایین وجود دارد، در نتیجه فقط شش نُت از هر اکتاو می‌تواند در اختیار باشد. از آنجا که گامِ ماژور دارای هفت نُت است، هیچ‌کدام از این وسعت‌ها نمی‌توانند حاوی گام‌های کامل باشند. این در واقع یک مزیت است! بیایید نگاهی به اکتاوِ پایین بیاندازیم (نمودار ۳):

نمودار ۳: کوکِ ریچتر در C، تمامی نُت‌ها



نُت‌های بازدم در سوراخ‌های ۱ الی ۳ همان نُت‌های موجود در سوراخ‌های ۴ الی ۶ است، اما یک اکتاو پایین‌تر، بنابراین زمانی که با همدیگر نواخته شوند آکوردِ تُنیک تولید می‌شود. نُت‌های دَم داستان متفاوتی دارند! اگرچه نُتِ دَمِ سوراخِ ۱ همانند سوراخِ ۴، دومین درجه گام (نُتِ رِ) است. نُت‌های دَمِ سوراخ‌های ۲ و ۳ به ترتیب آنچه انتظار می‌رود، درجاتِ چهارم و ششم گام (نُت‌های فا و لا) نیستند. هر دوی این نُت‌ها حذف شده‌اند، به طوری که نُتِ دَمِ سوراخِ ۲ شامل پنجمین درجه گام (نُتِ سل) و نُتِ دَمِ سوراخِ ۳ شامل هفتمین درجه گام (نُتِ سی) می‌شود. بنابراین پنجم گامِ ماژور (در اینجا نُتِ سل) در اکتاوِ پایین دو مرتبه

1 Registers

وجود دارد: یکی نُتِ دَم در سوراخ ۲ و یکی نُتِ بازدم در سوراخ ۳. علت این کار برای این است که نُت های دَم شکل کنونی، آکوردِ هفتمِ دُمینانت (در اینجا آکوردِ G7)، آکوردی از خویشاوندانِ نزدیکِ آکوردِ تُنیک (آکوردِ بازدم) است. پنجمین درجه گام عنصرِ اصلی در هر دو آکورد است و لذا دو مرتبه تکرار می شود. ارتباطِ هارمونیکِ میانِ آکوردهای بازدم و دَم مهم‌ترین ویژگی‌های سازدهنی بلوز است و نحوه نواختنِ ساز را تعریف می‌کند.



قطعه ۴

آکوردها در اکتاو پایین

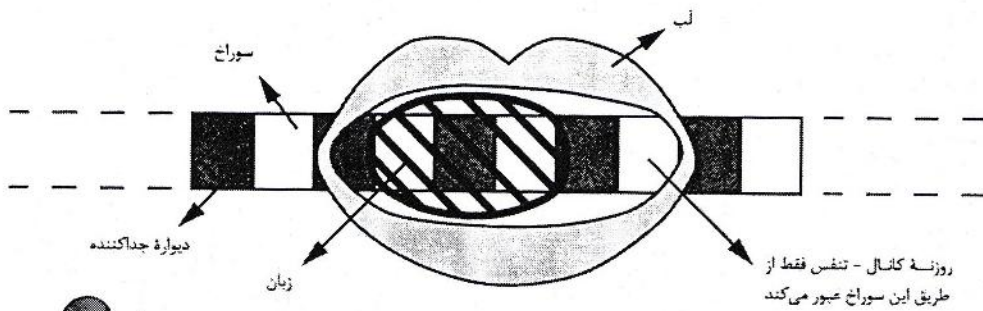


قطعه ۵

گام در اکتاو پایین

در این مرحله لازم نیست ما نگران اکتاو بالا باشیم. همانطور که در نمودار ۳ نشان داده شده، هفتمین درجه گام حذف شده است، اما همه نُت‌های دیگر موجود هستند، هرچند که ترتیب آنها اندکی متفاوت از اکتاوِ وسط است. کوکِ ریچتر نواختنِ ملودی‌های ساده توأم با آکوردهای مناسب را مهیا می‌کند و استفاده از تنالیتِ ماژور تنها طریقِ نواختنِ سازدهنی هم در اروپا و هم در جاهای دیگر است. بسیاری از آهنگ‌های فولکِ ساده را می‌توان بدون دشواری زیاد نواخت، همانند این (نگاه کنید به قطعه ۷)، و محبوبیت سازدهنی دیاتنیک عمدتاً بر اساس این واقعیت است.

شده با نُت‌های تکی را با عقب کشیدن زبان و قرار دادن دوباره آن بر روی کانال‌های باز پایینی فراهم می‌کند ("زبان‌زدن"^۱).



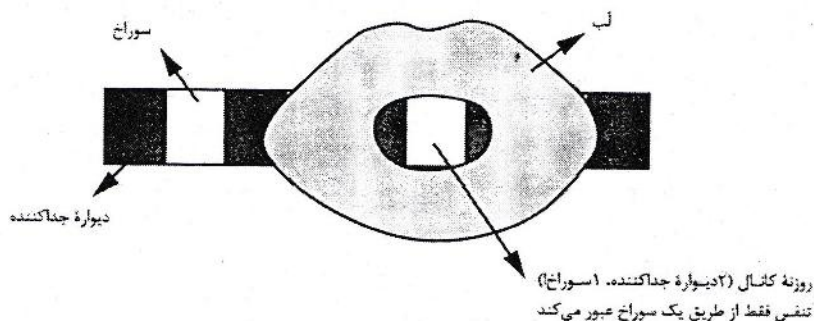
قطعه ۸

نُت‌های تکی مسدودشده با زبان، زبان‌زدن

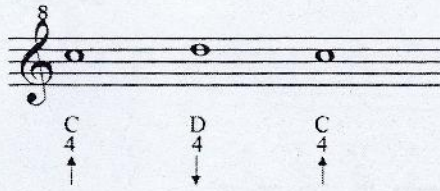
C	C	C4	C	C4	C	D	D	D4	D	D4	D
4	4	G3	4	G3	4	4	4	B3	4	B3	4
		E2		E2				G2		G2	
		C1		C1				D1		D1	
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↓	↓

جمع کردن لب^۲

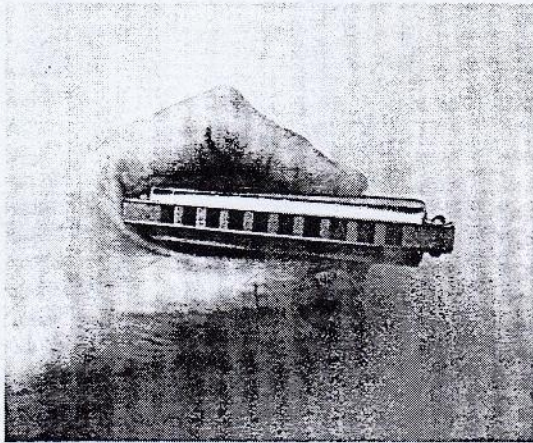
به‌طور کلی برای مبتدیان روش جمع کردن لب‌ها و محصور کردن دهانه یک کانال آسان‌تر است. لازم است موقعیت دهان شبیه زمانی باشد که از آن برای سوت‌زدن یک نُت بَم استفاده می‌شود. شما به معنای واقعی باید لب‌هایتان را به طرف جلو حرکت دهید، در غیر این صورت اگر شما سازدهنی را نسبتاً دور از داخل دهان‌تان نگه دارید، دندان‌هایتان با آن برخورد می‌کند. آرام باشید!



¹ Tongue Slap
² Puckering



شماره سوراخ‌های ۱ الی ۱۰ (از پایین به بالا) معمولاً بر روی صفحه دهان‌گیر بالایی حک شده است. سازدهنی را به آرامی میان انگشت اشاره کمی خم‌شده و انگشت شست دست چپ، از طرف نت‌های بم سمت چپ بگیرید. به شکلی که بتوانید شماره‌ها را ببینید، که این به جهت یابی کمک می‌کند. انتهای سمت چپ سازدهنی باید به نقطه تلاقی انگشت اشاره و شست تکیه کند. من معمولاً تا آنجا که ممکن است سازدهنی را، به منظور ایجاد فضای خالی میان لب‌ها، عقب نگه می‌دارم (نگاه کنید به عکس‌ها).



همانگونه که شرح داده شد سازدهنی را با دست چپ خود نگه داشته و لب‌های خود را به شکل یک غنچه ملایم درآورید، مانند اینکه می‌خواهید آن را بیوسید. حالا گلولی‌تان باز است (فک بالایی و پایینی جداست!) و بالا بردن پشت زبان باعث می‌شود تنفس شما کمی صدای نفس‌نفس‌زدن بدهد. به طوری که هوا بتواند بدون ممانعت از داخل سازدهنی عبور کند. چند بار به آرامی از دیافراگم^۱ به داخل و خارج نفس بکشید. اکنون بدون دنبال کردن جای دیگر، چشمان‌تان را بر روی سوراخ ۴ متمرکز کنید، سازدهنی را به سمت لب‌هایتان بیاورید به طوری که سوراخ‌های باز محصور شوند. لب‌های شما به معنای واقعی باید قسمت جلوی سازدهنی

^۱ در پایین قفسه سینه، پرده دیافراگم قرار گرفته است که قفسه سینه را از شکم جدا می‌کند. ماهیچه‌هایی که به این پرده اتصال دارند به آن حالت ارتجاعی می‌دهند. در حالت عادی پرده دیافراگم، همانند یک منحنی به طرف بالا قرار دارد. هنگامیکه پرده دیافراگم منقبض می‌شود، به حالت تقریباً صاف در می‌آید. در این حالت کف قفسه سینه به طرف پایین کشیده می‌شود و در نتیجه موجب افزایش حجم آن از طرف پایین می‌گردد. به این عمل افزایش حجم قفسه سینه از طریق دیافراگم می‌گویند (پال نیوهم، آوادرماتی برای همه، ترجمه آذر عمرانی گرگری، تهران، انتشارات روان ۱۳۸۲:۱۲۷).

THE RIVER HART

بتهوون
مركز موسيقي شهوون شيراز

تاليف
مركز شهوون